

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/68/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010376
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010376.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovince a sudcov Mgr. Pavla Macháča a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného H. R., nar. XX.XX.XXXX, o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 4.4.2022 č.k. 2PP/40/2022-31, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24.5.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného H. R., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava podľa § 66 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného H. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, U. - T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, z 21.02.2022 na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 2T/100/2011 z 29. marca 2012 vo výmere dvanásť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5Nt/28/2020 z 2. októbra 2020 vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený, na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

3. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

4. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

5. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

6. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmienenečné prepustenie a prvú materiálnu podmienku, avšak nespĺnil druhú materiálnu podmienku.

7. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody posudzoval komplexne a z dlhodobého hľadiska. Je pravdou, že správanie odsúdeného vykazovalo znaky sínusoidy, keď sa u odsúdeného striedali obdobia neposlušnosti a vzdoru prejavované nedodržiavaním ústavného poriadku, nerešpektovaním liečebného režimu, neporiadkom v osobných veciach, nadväzovaním nedovolených kontaktov a fyzickým konfliktom s iným odsúdeným

s obdobiami správania odsúdeného na požadovanej úrovni. Striedania uvedených období mali za následok premiestňovanie odsúdeného v rámci vnútornej diferenciacie v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody i tri rozhodnutia súdov o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa zúčastňoval aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti, svoj voľný čas využíval zmysluplne, pracovne nebol zaradený zo zdravotných dôvodov, vykonáva funkciu vedúceho izby a doposiaľ bol trikrát disciplinárne odmenený. Všetky uložené disciplinárne tresty boli u odsúdeného medzičasom zahladené. K ním páchanej trestnej činnosti zaujal kritický postoj. Pri druhej materiálnej podmienke poukázal na trestnú minulosť odsúdeného, na nepriaznivú resocializačnú prognózu a vysoké riziko recidívy trestnej činnosti. Odsúdený sa dopúšťal i násilnej trestnej činnosti a žiadny z doteraz uložených trestov nemal na jeho osobu dostatočný prevýchovný vplyv. V neposlednom rade súd prihliadol aj na povahu spáchaných trestných činov, za ktoré mu bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 2T/100/2011 z 30. augusta 2014 uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere dvanásť rokov.

8. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

9. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), sťažnostný súd sa nemôže stotožniť so spôsobom, s akým sa prvostupňový súd vysporiadal s prvou materiálnoú podmienkou.

10. Sťažnostný súd v prvom rade upozorňuje, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život.

11. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnoú podmienku. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

12. Po oboznámení sa s hodnotením odsúdeného, musí sťažnostný súd konštatovať, že nemožno s určitosťou potvrdiť, že došlo zo strany odsúdeného ku skutočnému polepšeniu alebo iba k prispôsobeniu sa podmienkam výkonu trestu, príp. k účelovému sa zlepšeniu správania sa odsúdeného s blížiacou sa možnosťou podať návrh na podmiennečné prepustenie. Polepšeniu odsúdeného nemožno konštatovať len na základe skutočnosti, že jeho správanie bolo v určitých okamihoch výkonu trestu na požadovanej úrovni a jeho opakované nedostatky v správaní prehliadnuť. Polepšeniu odsúdeného nenásvedčuje ani počet disciplinárnych odmien. Polepšeniu odsúdeného, resp. jeho snahu po polepšení možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny, avšak u odsúdeného s tromi disciplinárnymi odmenami počas 11 ročného výkonu trestu odňatia slobody je možné konštatovať, že nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, jeho správanie vo výkone trestu je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

13. Ďalej je potrebné uviesť, že plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, avšak u odsúdeného v niektorých momentoch výkonu väzby a trestu nedošlo ani len k plneniu základných povinností alebo dobrému správaniu. U odsúdeného sa opakovane striedali obdobia neposlušnosti s obdobiami dobrého správania sa, pričom nešlo o ojedinelé porušenia ústavného poriadku, ale o opakujúce sa nevhodné správanie odsúdeného.

14. Sťažnostný súd záverom uvádza, že aj pri komplexnom posúdení celého trvania výkonu väzby a trestu odňatia slobody nemožno urobiť záver o splnení prvej materiálnej podmienky, teda, že výkonom trestu došlo u odsúdeného k polepšeniu. Odsúdený nerešpektoval pravidlá ústavu a riadne neplnil svoje povinnosti (čo sa pravidelne opakovalo) a počas dlhoročného výkonu trestu získal len tri disciplinárne odmeny. Aj napriek tomu, že v súčasnosti je správanie odsúdeného na požadovanej úrovni a vytvoril si podmienky na zahľadanie disciplinárnych trestov, uvedené neodôvodňuje záver o splnení prvej materiálnej podmienky, nakoľko nemožno s istotou tvrdiť, že momentálne požadované správanie odsúdeného svedčí o jeho polepšení a zároveň vylúčiť, že k opätovnému k negatívneému správaniu odsúdeného už nedôjde.

15. Aj napriek tomu, že sťažnostný súd posúdil splnenie, resp. nesplnenie prvej materiálnej podmienky odlišne, uvedené nemá za následok zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia prvostupňového súdu, nakoľko posúdenie splnenia druhej materiálnej podmienky, teda predpokladu vedenie riadneho

života po prepustení odsúdeného, bolo zo strany súdu prvého stupňa správne vyhodnotené, a preto záver napadnutého rozhodnutia ostáva nezmenený.

16. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu. Sťažnostný súd považuje za potrebné k nesplneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

17. Je preto správny postup prvostupňového súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá je nepriaznivá. Odsúdený bol doposiaľ 5-krát súdne trestaný pre páchanie rôznorodej trestnej činnosti. Početnosť predchádzajúcich odsúdení, ako i to, že v minulosti bol voči nemu uplatnený inštitút podmieneného prepustenia a odsúdenia, vedú potom k logickému záveru, že ani predchádzajúce odsúdenia, ani príležitosť daná mu podmieneným prepustením alebo podmieneným odsúdením nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu. Vzhľadom na vyššie uvedené, je možné zhodnotiť, že ani súčasný výkon trestu na odsúdeného nepôsobí doposiaľ takým výchovným vplyvom, aby bol odsúdený schopný viesť na slobode riadny život. V jeho prípade možno vidieť veľké riziko v prognóze zlyhania. Niet prečo sa rozumne domnievať, že ďalšie podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel.

18. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

19. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

20. S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.